

Geoplin je uspešno sklenil leto 2016

Leto 2016 so zaznamovale rekordno nizke cene zemeljskega plina na evropskih borzah. Geoplin je uspešno sledil dogajanju na trgu in svojim kupcem zagotavljal konkurenčne nabavne pogoje. Poleg tega smo v času najnižjih cen trgu ponudili opcijski produkt z navzgor zamejeno ceno, ki odjemalcem omogoča ustrezno obvladovanje cenovnih tveganj. Zanesljivo smo obratovali v napravah za soproizvodnjo električne in toplotne energije ter tako kupcem zagotavljali cenovno zelo ugodne pogoje za dobavljeno energijo. Uspešno smo izvedli več projektov učinkovite rabe energije po principu pogodbenišтва in tako kupcem brez njihovih lastnih investicijskih vložkov pomagali pri zniževanju stroškov in povečevanju konkurenčnosti.

Indeks cene zemeljskega plina na CEGH

Indeks cene zemeljskega plina CEGHIX na avstrijski borzi CEGH, ki sledi dnevnim cenam, je bil v zadnjem četrtletju izredno volatilen in se je gibal v pasu med 15 in 20 EUR/MWh. Najnižjo ceno je dosegel na začetku četrtletja, ko se je gibal malo pod 15 EUR/MWh. Najnižjo vrednost je indeks v letu 2016 sicer dosegel sredi aprila, ko je znašal 11,971 EUR/MWh, kar je tudi zgodovinsko najnižja vrednost od vzpostavitve indeksa leta 2009. Rast cen zemeljskega plina na borzi v Avstriji je skladna z rastjo na drugih evropskih vozliščih in je povezana z rastjo cen nafte, premoga, električne energije in menjalnega razmerja EUR/USD. Na rast cen električne energije so vplivale zaustavitve več jedrskih elektrarn v Franciji. Korelacija med nafto in zemeljskim plinom je kljub zmanjšanemu deležu pogodb, vezanih na naftne derivate, še vedno velika, podobno pa je s ceno premoga, ki je uporaben tudi kot substitut zemeljskemu plinu za proizvodnjo električne energije, surovine so nominirane v dolarjih in bodo v prihodnjih mesecih precej volatilne, kar bo pomembno vplivalo tudi na ceno zemeljskega plina. V zadnjem četrtletju leta so na porabo zemeljskega plina in posledično borzne cene močno vplivali tudi nizke temperature in suho vreme ter predvsem težave francoskih jedrskih elektrarn.

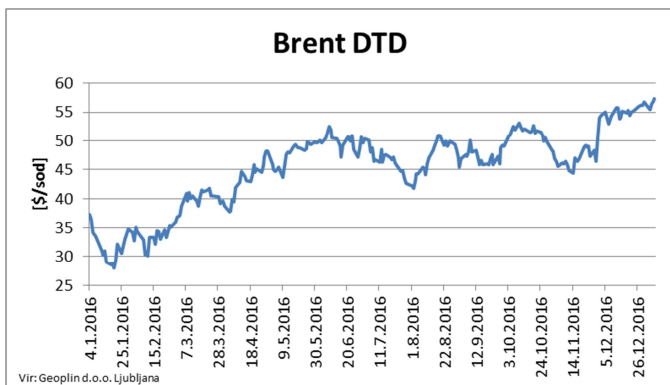

Za oceno prihodnjega gibanja cen zemeljskega plina bo treba skrbno spremljati cene nafte in ostalih derivatov, katerih vpliv bo najmočnejši, vse dokler ne bodo prevladali ostali temeljni elementi trga zemeljskega plina.

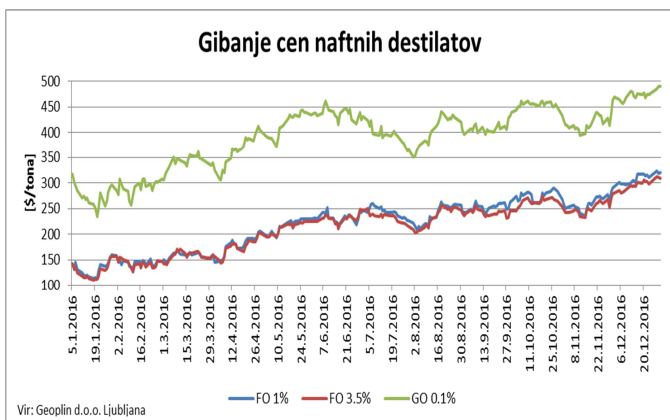
Borzno gibanje cen energentov

Cena za sod nafte Brent se po doseženemu dnu v začetku januarja 2016, ko se je cena ustavila pri 27,88 USD/sod, neustavljivo draži, kljub rekordnim svetovnim zalogam nafte in dnevnemu presežku proizvodnje nad porabo. Trenutno dnevni presežek znaša okoli 0,7 milijona sodov na dan, medtem ko je bil ta razkorak sredi lanskega leta skoraj dvakrat tolikšen. OPEC je po okvirnem dogovoru članic konec septembra v Alžiriji in nato še po uradni potrditvi dogovora 30. novembra 2016 na Dunaju o omejitvi črpanja nafte dosegel svoj namen. Prvič v 15 letih so se OPEC-u pri omejitvi proizvodnje pridružile tudi druge države proizvajalke, med katerimi je najpomembnejša Rusija kot največja proizvajalka nafte na svetu. Po doseženem dogovoru se je cena dvignila na 55 USD za sod, čeprav se v osnovi na trgu ni nič spremenilo. Igralci pričakujejo dejanske številke, ki bodo potrdile, da se članice OPEC-a držijo danih zavez. Psihologija trga gre v svojo smer, trenutne številke in napovedi pa še vedno prikazujejo presežek nafte na trgu. OPEC je letvico črpanja postavil zelo visoko, med 32,5 in 33 milijoni sodov na dan, kar so zgodovinsko najvišji nivoji kartela.

Ob trenutni porabi bi se trg po ocenah Mednarodne agencije za energijo (IEA) lahko izravnal šele sredi leta 2017. Dinamika povpraševanja in ponudbe se na kratek rok namreč ne bo bistveno spremenila, zaloge nafte pa so kljub upadanju še vedno nadpovprečne. V preteklem tednu so ameriške komercialne zaloge surove nafte močno padle, in sicer za 7,1 milijona sodov, in so trenutno na ravni 479 milijonov sodov, tj. na ravni, na kateri so bile nazadnje konec leta 2015. Skupne zaloge držav OECD so rekordne, saj trenutno znašajo dobre tri milijarde sodov. Ob nižji stopnji rasti svetovnega povpraševanja je jasno, da bo potrebno več časa, da trg odstrani presežek nafte s trga. Zaznati je tudi ogromen padec investicij v nova nahajališča in opremo. Ameriška naftna podjetja so leta 2015 investirala 583 milijard USD, kar je 25 odstotkov manj kot leto pred tem, za leto 2016 pa se pričakuje, da bo ta številka še za četrtno nižja. V obeh letih skupaj so se investicije znižale za 300 milijard USD, kar se v zadnjih 40 letih še ni zgodilo.

Prav nižje investicije in s tem posledično nižje črpanje sta dejavnika, ki bosta sčasoma pripomogla, da se bo trg uravnovesil. Ameriška proizvodnja ne raste več tako kot je v preteklih letih, temveč se je tekom leta 2016 znižala za približno 800.000 sodov/dan. Najbolj so na udaru črpališča iz skrilavcev, kjer je črpanje najdražje. Trenutno Američani načrpajo iz skrilavcev samo še okoli 4 milijone sodov na dan, kar je najmanj od marca 2014. Ob višjih cenah bi se črpališča znova zagnala, v nasprotnem primeru pa lahko pričakujemo še nižjo aktivnost. OPEC stremi k ceni med 50 in 60 USD in vse kaže na to, da se bo povprečna cena v letu 2017 gibala okoli teh vrednosti.

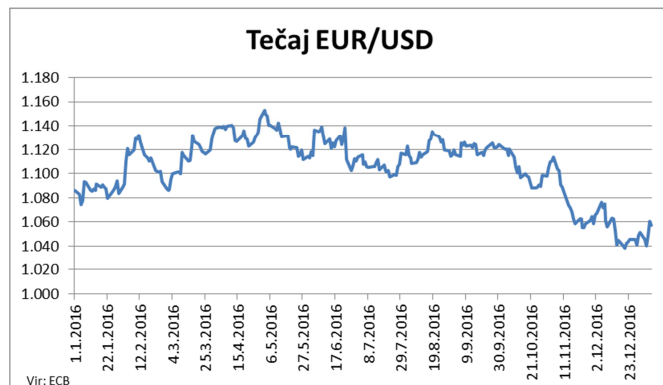

Podobno kot cena nafte so tudi cene srednjih destilatov ob prehodu v zadnje četrletje leta 2016 začele rahlo padati, proti koncu četrletja pa so se destilati zopet podražili. Skladno s pričakovanji glede cen nafte se bodo gibale tudi cene naftnih derivatov.

Tečaj EUR/USD

Od drugega četrletja leta naprej se je valutni križ EUR/USD, po padcu vrednosti USD v prvem kvartalu, gibal v pasu med 1,0990 do 1,1320, pri čemer je bila do sredine avgusta opazna tendenca padanja dolarske valute. Septembra se je dolar ponovno začel krepiti, kar lahko pripišemo boljšim gospodarskim kazalcem ameriške ekonomije in začetku postopnega dvigovanja

obrestne mere ameriške centralne banke FED, ki se je začelo v začetku decembra 2016.

Finančni trgi kot tudi valute in posledično surovine, nominirane v dolarjih, bodo v prihodnjih mesecih precej volatilne, kar bo pomembno vplivalo na ceno zemeljskega plina.

Trg utekočinjenega zemeljskega plina (UZP)

V poletnih in jesenskih mesecih, ko so na evropskih trgih zemeljskega plina cene znatno padale, uvoz UZP ni bil ekonomsko smiseln in je bil večinoma preusmerjen na azijske trge. Tudi v zadnjem četrletju leta 2016 se je ta trend nadaljeval, saj je bil velik del količin prodan na trgih, kjer so bile cene višje. Na azijskih trgih je bila med avgustom in septembrom cena UZP v velikem porastu zaradi povečanega povpraševanja Japonske.

Učinkovita raba energije

V zadnjem četrletju leta 2016 smo v Geoplinu zaključili dva projekta učinkovite rabe energije pri naših kupcih, in sicer na področju zamenjave industrijske razsvetljave po principu pogodbenišтва. Glede na zelo dobre rezultate investicije se že dogovarjamo za razširitev projekta v dodatne proizvodne hale. Sklenili smo pogodbo za prenovo hladilnega sistema pri kupcu iz živilske industrije. Nadaljevali smo z razvojem več dodatnih projektov zamenjave razsvetljave. Ti projekti so glede na dosežene prihranke in razmerje cen energije trenutno najbolj investicijsko učinkoviti, tako da se z več kupci pogovarjamo o možni izvedbi tovrstnih projektov. Nadaljevali smo s projektom zamenjave energenta pri kupcu ter prenove sistemov ogrevanja in priprave pare.

Začeli smo tudi z razvojem sistema za spremljanje rabe energije v proizvodnih in storitvenih procesih, saj se zavedamo, da sta za dolgoročno zmanjševanje porabe energije ključno njeno sprotne merjene in spremljanje ter analiziranje relevantnih kazalnikov glede na proizveden produkt. Sistem na ključ in rešitev po principu pogodbenišтва bomo kupcem ponudili v letošnjem letu.

Geoplin se zaveda potrebe po učinkoviti rabi energije v gospodarstvu in posledične konkurenčnosti svojih kupcev. Zato bomo tudi v prihodnje spodbujali tovrstne projekte in v sodelovanju s kupci iskali rešitve, ki bodo pripomogle k uresničitvi teh ciljev in našemu dolgoročnemu partnerstvu.

Druge novice

Decembra 2016 je sistemski operater prenosnega plinovodnega sistema, družba Plinovodi d.o.o., izdal 10-letni razvojni načrt za obdobje 2017–2026. Dokument je dostopen na njihovi spletni strani www.plinovodi.si. Razvojni načrt obsega večje število nadgradenj sistema, ki so razdeljene v tri skupine:

- povečanje obratovalne zanesljivosti,
- nove priključitve na prenosni sistem in
- razvoj povezovalnih točk s sosednjimi državami.

Projekt povezovalne točke Madžarska–Slovenija med drugim obsega tudi načrt nove interkonekcijske točke: (smer Nagykanizsa–Tornyiszentmiklós (HU)–(SI) Pince–Lendava–Kidričevo), s katero se bo slovensko prenosno plinovodno omrežje povezalo še z zadnjo sosednjo državo.

Izgradnja novega dela prenosnega omrežja je zaradi več prilagoditev razdeljena v tri faze. Načrtovana zagotovljena prenosna zmogljivost plinovoda je 38.100 MWh/dan oziroma cca. 350.000 m³/dan.

Z novo povezavo se bodo odprle možnosti dostopa do podzemnih skladišč in ostalih dobavnih virov na madžarskem tržišču.

PRAVNO OBVESTILO

Podatki, navedeni v poročilu Dogajanje na trgu zemeljskega plina, so nezavezujoči in Geoplin d.o.o. Ljubljana ne jamči za njihovo točnost oz. ustreznost. Geoplin d.o.o. Ljubljana tudi ne prevzema nobenih odgovornosti in ne bo v nobenem primeru pokrila morebitne posredne ali neposredne škode, ki bi uporabniku utegnili nastati bodisi zaradi pomanjkljivih ali napačnih podatkov iz poročila ali napačne interpretacije le-teh.